

LA ESQUELLA

DE LA

TORRATXA

PERIÓDIC SATÍRICH

MUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

MANEL BRETÓN DE LOS HERREROS

Sas numerosas comedias
son modelos que jamay
los escriptors d' avuy dia
podrán sisquiera imitar.
Laboriós, inagotable,
ell sol mantingué llarchs anys
la tradició esplendorosa
del teatro castellá.

DESDE LAS VASCONGADAS

Per veure 'n sempre de noves no hi ha com los balnearis en plena temporada oficial. En ells s'hi traban coneixensas inesperadas: allà ahont menos s'espera salta un tipo simpàtich: allà ahont menos se presúm se 'n presenta un' altre que 's presta admirablement á l' observació y al estudi.

La casualitat, las dolencias y la moda, aquesta última especialment, reuneixen conjunts heterogèneos de personas, que á las pocas horas, degut á tenir que menjar á la mateixa taula y á viure en lo mateix establiment traban relacions més ó menos íntimas, més ó menos cordials, baix l' influencia de la ley humana de las simpatías. Aquests efectes se produheixen entre 'ls banyistas que hi fan estancia llarga.

Pero hi ha además aucells de pas. Aquests, generalment, arriban, menjan, dormen y desapareixen, sense tenir temps per arrelar entre la societat dels banyistas. Son estrellas errants... y algunas vegadas estrellas ab qua.

* *

San Sebastian es tal vegada 'l siti d' Espanya hont al istiu s'hi congrega major número de forasters. La gent de Madrit hi acut desitjosa de respirar las brisas marítimas. Pels que procedeixen de las ressecas y polsosas planurias de Castella, la costa cantábrica té un atractiu, un encís molt poderós.

Y á la capital de Guipúzcoa 's dirigeix lo mateix l' aristócrata y l' home polítich de certa talla, que 'l petit propietari y 'l botigueret, amichs de donarse tó y d' estirar lo peu més de lo que permet lo llessol.

Hi van además molts que no son lo que semblan y molts també que no semblan lo que son.

Alguns de aquests expedicionaris se deixan veure pels establiments de banys que abundan moltíssim en tota la provincia, y tots los quals, generalment, reuneixen una bona condició: s'hi menja bé.

No fá molts dias, els que 'ns trobém á Ormaiztegui, prevenintnos á forsa de tragos d' aygua sulfuro-ferruginosa, contra 'ls catarros del hivern, tinguerem ocasió de coneixer á un tipo que durant algunas horas lográ animar la monotonía de la vida que aquí 's porta.

Una hora avants de dinar comparegué, com si hagués caygut del cel. Era alt, cama-llarch: temperament nerviós, color moreno, bigoti y perilla negras y cabell esblanquehit. Vestia de negre, portant cordada la levita. Res d' equipatje, res d' embrassos.

Explicá que havia surtit de Zumárraga en bicicleta, y avants de arribar al poble havia tingut la desgracia de caure.

Un home de la séva edat (de 35 á 40 anys) y anar pel mon en velocipedo y caure al mitj de la carretera... ¿veritat que no fá guerrero?

No farà guerrero, si vostés volen; pero fá noble... Perque ell era noble, no sé si conde ó condeso ó qué; pero ho era, no 'n tinguin cap dupte. Aixís ho revelava 'l mocador de butxaca, decorat ab las sévas inicials y una corona comtal. Ja veuen per la senya que no falla.

Pero ho revelava encare més la séva conversa. De la noblesa séva 'n feya sempre grans bocados: los títuls més antichs de la *Guía oficial* estavan emparentats ab ell: la séva senyora era camarera de la reyna. Precisament lo dia qu' ell vá arribar á Ormaiztegui estava de servey.

—Somos un par de locos!—me daya á mi mentres dinavam, asseguts de costat.

Y seguidament me contava que mentres ell feya primors ab la bicicleta, ella, la cambrera, ni quan estava embrassada y á punt de desocupar, deixava de montar á caball, llensantse á una carrera desenfrenada.

—Ahora, figurese Vd.—afegia—quien me mete á mi á hacer tonterias con el velocipedo!... ¡Oh, y crea Vd. que la costalada ha sido buena, pero buena de verdad!...

—Mientras aixó deya, fent grans extremituts nerviosas y posantse ab frecuencia la má á las ancas, jo tant prompte recordava alguna de las aventuras contundents de *D. Quijote de la Mancha*, com lo xascarrillo aquell del velocipedista que cau y li preguntan:

—¿Es aquesta la primera vegada que monta en velocipedo?

Y ell respon ab veu llastimosa:

—No, señor: l' última.

* *

Si una cosa m' extranya, es que haventli fet la trompada 'l mal qu' ell suposava, no s' hagués fet reconeixer pel metje de l' establiment.

Aixís vaig manifestarli, y ell digué, no sense deixar un instant de fer ganyotas de dolor:

—Después de comer... después de comer.

Y la veritat es que menjava com un alarb. En lloch de cataplasmas, bons talls: en lloch d' árnica bons tragos.

No hi ha com l' aristocracia—pensava jo—per fer honor á una bona taula.

Y entre bocada y bocada 'm parlava de Barcelona, ahont havia estat, ahont tenia moltíssimas relacions, y qual ciutat admirava com la primera d' Espanya.

—¿Conoce Vd. á Tort y Martorell?—va preguntarme.

—Ya lo creo.

—¿Es muy listo, verdad?

—Por tal le tengo.

Transcrich ab fidelitat lo que 'm preguntá, perque pugan ferse cárrech de que la fama de llest que té en Tort y Martorell está molt més extesa de lo que molts tal vegada han arribat á figurarse.

També 'm parlá de 'n Martinez Campos, citantme una frase qu' ell havia sentit en los llabis del héroe de Sagunto, respecte á la prempsa.

—Yo no leo periódicos—diu que digué un dia D. Arseni—porque la prensa, para meterse en todo, se mete hasta en las charcas.

—Observe Vd.—vaig dirli—que está Vd. hablando con un periodista.

Va donarme mil excusas, y per dissimular la planxa que acabava de fer, torná á gemegar, dient que 'l trastasso que havia rebut al caure del velocipedo, cada vegada li feya més mal.

* *

Després de dinar vá entrar en lo despaig del Director.

No s'ha pogut averiguar si 'l vá reconeixer ó no. (Lo secret profesional es sagrat). Unicament se sab que li vá prescriure unas bonas unturas d' árnica.

Mentres tant los concurrents discutiam sobre la noblesa del velocipedista.

—Induptionablement—deya un—si á las ancas hi té un blau, senyal segura é induptionable de que té sanch blava.

—Pero ¿quín títul será 'l séu?

LA GENT DE LA FULLA

Segons per qui, sa campanya dará resultats tremendos: observin; ja han comensat á repartir *dividendos*.

—Oh, ell no té títol: la noblesa l' ha adquirida per haverse casat ab una condessa.

—Y no obstant, no li faltan mèrits per obtenir un títol propi. Podian nombrarlo *Conde de la Bicicleta*.

A mitja tarde 's preparava una expedició en burro á una font dels voltants. Lo conde estava compromès á venirhi; pero en lo precís moment de anar á dispensar á un manso burret l' honor de portarlo montat sobra l' esquena, vejé á una senyora madrilenya, y se 'n aná á trobarla, dihent:

—¡Qué casualidad!... Hace diez y ocho años que no la veia.... Señores, hasta luego.

* * *

Lo conde siguié 'l tema de totas las conversas. No 's parlava més que d' ell. Al vespre feu honor al sopar ab molt bon apetit. De la taula 's dirigi al saló, y á pesar de que 'l tanto que havia rebut lo tenia mitj coix, ballá ab totas las nenas, sens excepció.

A totas dispensá l' honra de tenirlas entre l's seus brassos, perque lo que deya ell:

—Mejor estaria en la cama que aquí; pero la galanteria me obliga á hacer este pequeño sacrificio.

Aixó sol pinta al noble de rassa. Avants morir que desairar al *bello-sexo*. Renquejava una mica; pero ballava; la contusió li feya mal, arrencantli fondos sospirs; pero aquests sospirs devian sonar com una expressió dels sentiments que inspira sempre la dona, sobre tot quan la dona es guapa.

Confesso que no hi tornat á veure al conde desde aquell instant. L' endemá al matí havia de marxar á San Sebastián á reunir-se ab la condessa. ¡Quina angunia no hauria passat la pobra!... ¡Y si hagués tingut esment de que havia caygut del velocípedo, quina emoció més forta!...

Però jo 'm creya que á lo menos se despediria de tots, y esperava al matí següent poderli desitjar un felis viatge.

¡Vana ilusió!... No vá despedirse de ningú... absolutament de ningú, ni del amo del establiment.

Mentres li preparavan un carruatje per conduhirlo á la vehina estació de Beasain, ahont havia de pendre l' exprés que passa de llarch per Ormaiztegui, 'l conde s' esquitllá per la porta del darrera. y per camins extraviats se 'n aná Déu sab ahont, descuidantse de pagá 'l compte.

Hi ha qui suposa que 'l blau que tenia á l' anca, no era degut á cap cayguda de velocípedo, sino á una puntada de peu donada per l' amo de algun altre establiment, víctima de alguna treta del mateix género.

De manera que no corresponentli ja 'l títol de *Conde de la Bicicleta*, mereix que se li adjudiqui 'l de *Conde del Petardo*.

P. DEL O.

Ormaiztegui 22 Agost de 1893.

A U N A . . .

S O N E T

—¡Ditxosos son los ulls que 't poden veure!
¡Quánt temps sense poguer ferte caricias
ni sapigué 'l valor de tas delicias
ab tant que hi treballat per poguert' heure!

—He fet esforços grans, me pots ben creure,
tan sols per adquirir de tu noticias;
aixís donchs, no es estrany qu' exclami: — ¡Albri-
quan d' un estat tan trist me vens á treure. [cias!]

—¡Oh ditxa sens igual, si fos durada!
Seria el més felis ser de la terra;
mes la fatalitat (fam que m' aterra)
fará que 'ns separem altra vegada.

Aixó exclamava un flach mestre d' escola
contemplant en sos dits brillá una endola.

EGO SUM.

LA FESTA MAJOR

AVANTS

L' arcalde y 'l secretari:

—¡Ja ho té tot disposat?

—Tot, senyor arcalde.

—¿Están extesas las invitacions pèl diputat á Corts, pèl diputat provincial, pèl capitá general, pèl gobernador y per las personas més notables d' aquesta comarca?

—Si, senyor: hasta vaig fer comprar tres quadernillos de paper superior perque las esquelas de convit fossin més bonicas.

—Bueno. Convé que 'l tiberi que donarém á aquests senyors sigui d' aquells que deixan recort el ventre per tres ó quatre dias; vull dir un banquet expléndit: que vejín que aquí també 'n sabém de donarnos bona vida.

—Ja está tot combinat. La primera fonda de la capital está encarregada de servirlo.

—¿Orquestas?

—Ne tindrém tres: los *Pelats*, los *Esgarrapats* y 'ls *Tremendos*.

—¿Tocan bé?

—A judicar per lo carassos que costan, s' ha de suposar que sí.

—Desseguida que arribin al poble, fassi que 'm donguin una serenata. Sempre está bé que 'ls músichs tinguin modos.

—Deixiu per mi. Hi haurá serenata per vosté, pèl jutje municipal y per aquest propietari que ha pagat las campanas novas de la iglesia.

—¿Y focs? ¿cóm estém de focs?

—Perfectament bé: hi ha dos castells contractats: l' un se tirarà al cap de la vila, l' altre á la plassa Major.

—¿Serán bons, eh?

—¡Per supuesto! Costa tres cents duros cada un.

—¡Bravo! ¿L' envelat va endavant?

—Si, senyor. ¿Ja recorda que l' Ajuntament l' ha de subvencionar ab una cantitat?

—Si: donguils cent duros, pobres joves. Suposo que la plassa y 'ls carrers principals estarán guar-nits.

—¡Vaya! Ahir van arribar de ciutat quatre carretadas de pendóns, banderas, escuts y figuras de cartró daurat y pintat ab colors vius.

—¿Qué més falta?

—Que jo recordi en aquest moment....

—¿Ja tenim fanals pera iluminar la plassa á la valenciana?

—No, senyor.

—Donchs que 's vaji á ciutat á buscar una remesa de fanals. ¿Y bombas, que no 'n tenim tampoch?

—¿Globos aereostátichs? No, senyor. Com jo no sabia que....

—Nada: que 's vaji á ciutat á comprar deu ó dotze bombas. Que n' hi haji una de ben grossa, ab una inscripció en vers, que digui:

ESCRIBINT A LA FAMILIA

Ernesto Gu FERRER
/ 77

—¿Cóm ho faré per fé 'ls creure
que aquí passém molts apuros,
y qu' es casi indispensable
que m' envihin quatre duros?

*Gloria y honor
á la fiesta mayor.*

—Se farà tal com ho mana. Jo mateix las encarregaré quan vaji demá á la capital á buscar los premis pèl certámen.

—¡Té rahó! No hi pensava ab lo certámen. ¿Serán bons y reforsats los premis? Crech jo que pèl preu que 'ns costan han de ser molt dé recibo.

—Hi ha una papallona d' or, esmaltada; una es piga d' or y plata y una granota de plata y or.

—¡Aja! Convé lluhir y brillar: que 's veji que ja no tenim llana al clatell aquí.

—Si, senyor: alló que vosté ha dit:

*Gloria y honor
á la fiesta mayor.*

—¿Veritat que per ser meu no está malament aquest vers?

DESPRÉS

Lo govern y 'l recaudador de contribucions:

—Senyor recaudador, demá agafa 'ls trastets y se 'n va á cobrar la contribució per aquests pobles de Deu.

—¡Ay! Me temo que la pesca será magre.

—¡Holal y aixó? ¿Per qué ha de serho?

—¿Qué no veu la situació lamentable en que 's

troban avuy los pobles? Desde ara ja 'm figuró lo que 'm dirán:—Qu' están escurats; que no poden pagar; que apenas fan per viure; que si aquest temps dura gayre, no tindrán altre remey que emigrar á America.

—Senyor recaudador, no se 'ls escolti, no se 'ls cregui. Quan li diguin aixó, repliquils qu' es mentida.

—¡Pero si, en efecte, las inundacions los han destrossat tota la cullita!...

—¿Y á pesar d' aixó celebran ab tan brillo y gatzara la fiesta mayor?

—¡Si la filoxera 'ls ha deixat sense vinyas!

—¿Y 's gastan cents duros en focs artificials?

—¡Si 'ls tractats los han portat á la ruina!

—¿Y tenen humor per alsar globos, fer envelats y ballá 'l ball de bastóns?

—Pero....

—¡Basta! Vaji á cobrar y quan li contin penas y llástimas, contéstils que 'ls pobles arruinats no despilfarran en festas y tiberis; que 'ls pobles miserables no poden convidar autoritats enlluernantlas ab la seva ostentació; que 'ls pobles que 's moren de gana, no s' hi moren rihent, cantant y vestintse de seda.

—Tingui en compte que....

—No; no vull tenirhi res en compte. ¡Ahont s'

ha vist aixó!... Tothom plora, tothom se queixa, tothom fa 'l pobre... y tothom va als toros, tothom lluheix... y tothom celebra festes majors. ¡Senyor recaudador! ¡A cobrar!

*
* *

¿Qué responderán los pobles quan demà se 'ls presenti 'l recaudador de contribucions y 'ls tapi la boca ab las paraulas que 'l govern li dicta?

A. MARCH.

AMOR CASULÀ

Un dia vaig trobarla à casa séva
soleta boy cusint,
y li vaig dir:—Aprofitemnos ara
que ningú 'ns pot sentir.
Sens cap impediment prompte 'is meus brassos
son cos van rodejar,
y estrenyent plé de goig y de ventura
ab las mévas sas mans,
vaig estampá un petó en sa galta hermosa,
mes ab tan mala sort,
que al ferho la pobreta va llensarne
un crit esgarrafós.
—¿Qu' es lo que tens? ¿Qué 't passa? Digam,
cuyta, esplicamho al punt.— [nina,
Y en lloch de contestarme amorosida
va mirarme ab enutj.
Y ab la ma un mocadó 's posá à la galta
que li havia besat,
lo mateix qu' intentés, desagrahida,
aquell petó esborrar.
—¿Per qué has fet aquell crit, hermosa méva?
—li vareig torná à dir—
¿per qué 'ls teus ulls están banyats en llágrimas?
¿per qué aquestos sospirs?
¡Ah! Ja comprench. ¿Haurás cregut sens dupte
que al ferte aquell petó,
jo anava, com avuy van tots los joves,
ab grossera intenció?
—No, ximple, no: es que ja fa alguns dias
que tinch mal de caixal,
y al tocarme la galta per besarme
¡no m' has fet pas poch mal!

JOSEPH BONET.

A BURRO MUERTO.....

—¿Ahont vá, senyora Tuyas, tan depressa, que té por del cólera?
—Ay Magina, à buscé 'l metje.
—¿Qui té malalt?
—Tant com malalt ningú; pero 'l nen está molt ensopidet, y com que corren aquestas marfugas, un hom ¿sab?...
—¡Ay, tonta! no tinga por; aixó es un *calort* barrejat ab las sanchs; agafa una cèba escalibada ab un polset de sal, ben amanida ab oli del llum y fàssili cataplasmas als ronyons y à la boca del cor; es remey segú. Tots els que ho hon probat els hi ha anat molt bé; la Plats y ollas, la coixa del esmolet, la nana de can Tapias y l' escombreriay-re sort no saben com donarme'n las gracias.
—Ara vegi, donchs vaig à ferli desseguida.
—Si, si, ja ho veurá.
Y la senyora Tuyas, no recordantse ja del metje ni del rector que vá batejarla, gira qua tan convensuda de la eficacia del remey, que als deu minuts el pobre Ramonet es cubert de sebas escali-

badas igual que un palpis de bou y amanit lo mateix que una plata de enciam ó una cassola de bacallá esqueixat.

Apenas acabada la operació sona 'l timbre del pis, seguit de un ¡ja va! de la Tuyas que s' apresura à obrir.

—¡Ah! ets tu Agneta; entra, entra.

—¿Qué buscas cargols ab aquest llum apagat?

—Cá, es que posava uns cataplasmas al noy y...

—¿Qué no está bó?

—Té molt fatich; ja veurás, mirátel; *arrepapas* quins *suspirs* y quinas palpitations à las camas?

—Aquesta criatura 't té 'ls *nirvis*; aixó es l' *asteri*.

—¿Vols dir?

—Vaya. Fesli bullir unas quantas patatas ab aygua de caps d' esbartzer y quas d' arengada; ben escorregut n' hi fas pegadets als peus y al clatell y del such n' hi donas per tot beure; es cura segura.

—¡Ay mare!

—Fesli desseguida, no 't torbis.

Y ja tenim al poch rato à l' infelís criatura convertida en un verdader biftek, gracias à las disposicions terapéuticas de l' Agneta.

Al despedirse aquesta, à la porta del pis, la del *entressuelo* s' acosta à la Tuyas y pregunta pel nen.

—¡Ay! Quiteria, respon la bona senyora, no sé que 'n farém; la séva *positura* no m' agrada gens.

—¿Y donchs, qué no li han fet res?

—Prou, si senyora, remeyets casulans, cosas de donas; alló que un hom fá, sab?

—Cá, deixis de Remeys y de Bonanovas; fàssili donar una mirada pel Sr. Benet.

—¿Qué es algún metje?

—¿Metje? ay, no senyora, no; es un *assaludador* molt entés, que s' ha *adicat* molt ab aixó de aquestas maluras; en *questions* de fer curas bonas may l' hi ha passat la mà per la cara 'n *Lagartijo* ni l' *Echegaray*.

—Donchs potser que l' hi dongués una miradeta.

—Si dona, si; vaig à buscarlo.

A la mitja hora 's presenta 'l *sabi*, que ab tot y esser *assaludador* no está per cumpliments ni saludos. Després de un grotesch y minucios examen, resulta que 'n Ramonet, à més de tenir 'l fel sobre eixit, la *naurella* y un cop d' ayre molt fort, está espatllat de pit *nada menos* que d' un gruix de mitja pesseta de las falsas. Apesar de tot, la curació es senzilla, y després de llepar ab sa privilegiada llengua 'ls peus, la cara (y no sé si alguna altra cosa més) al malalt y de embutxacarse set pessetonas, que la Tuyas paga sense replicar, lo xarlatan baixa l' escala fent dringar las monedas y murmurant ab ayre socarró: ¡viva la llana!

La noticia de la enfermetat de 'n Ramonet s' ha trasmés ab la celeritat del telégrafo (quan no funciona malament), per boca dels vehins, y 'l pis está infestat d' un batalló de donas sabias, cayent com es natural sobre 'l pobre nen un xáfeh de remeys y un diluvi de cosas estrambóticas: torradas ab vinagre, colomins al cap, sopas ab mantega, oli de ratas... en fi, una olla podrida, una verdadera truyta, que rodeja per tots cantons al tendre malalt, tapant tots sos poros y dificultant més y més sa ja molt fatigosa respiració.

Cap al tart, el nen está molt pitjorat, y en l' apuro de la situació 's recorre à buscé 'l metje. Quan se presenta 'l doctor en Ramonet está ja en l' agonía. Després de las preguntas de rúbrica, aquell s' acosta al malalt.

—¿Qué es aquesta farda?—exclama l' Hipócrates, al aixecar 'ls llensols.

ENTRE PESCADORS

—Llorens, sembla que no pican.
 —Pescaré; n' estich segú.
 —¿Un burret potser?—¿Que 't pensas
 que vaig á pescarte á tu?

—Aixó—respon la Tuyas—son cevetas escalibadas, cataplasmas de patata, bledas ab llart dols y sagí salat ab sucre.

—En que quedém ¿m' heu vingut á buscar per visitar un malalt ó per veure una plata de carn d' olla? De quí es cosa aixó?

—Del *assaludador* del carrer de Sant Pau y de las vehinas; pero com que 'l noyet no ha adelantat gens l' hem vingut á buscar á V. per veurer que té.

—¿Qué té? una pulmonía de cinch pisos y entresuelo y d' aquí cinch minuts ja será á *can Taps*.

—¡Ay, Reyna santíssima!—exclama en el colmo de la desesperació, la senyora Tuyas—per Deu, senyor metje, cüril, cüril...

—A bona hora vé; 'l que s' ha menjat la carn que escuri 'ls ossos.

Y per tota despedida, afegeix, encaminantse á la porta:

—Digueu al *assaludador* que l' extremuncihi.

Apenas havia baixat deu esglahons, quan l' home de la Tuyas sortint esberat del pis, crida fora de sí:

—Senyor metje, fássins la papeleta per enterrarlo; ¡'l noy ja es mort!

Lo doctor aixeca 'l cap y llensant la punta del cigarro, exclama ab ayre magistral:

—El que 'us hagi afeytat, que 'us talli 'ls cabells!

TIMBALER DEL PLA.

COSAS DEL MON

Dos noys al mitj d' un carré
 jugant á balas renyeixen,

y decidits se agarfeixen
 proban qui més forsa té.

De bátrers ja están cansats;
 ja han fet las paus, y la gent
 que se 'ls mirava, los diu rihent:
 —Seréu molt bons per soldats.

Per una qüestió que apenas
 paga l' treball de esmentar,
 dugas donas cap al tart
 s' han arrastrat per las trenas.

Los demás que en aquell lloch
 se trobavan, aplaudian,
 y reyan y 's divertian
 tot afegint llenya al foch.

Al cap d' un quart, dos ximplets,
 borrarxos tots dos á l' hora,
 se 'n han anat cap á fora
 encarrantse els ganivets.

Al véurels de tal manera,
 ab tant genit y ayguardent,
 tothom ha exclamat:—Fa vent—
 y 'ls han deixat sols á l' era.

Per fi, al cap de un carreró,
 un motí de gent s' hi véu.

—¿Qu' ha passat, ira de Deu?
 ¿Qu' es aquesta agitació?

Y un baillet dels que may callan
 sento que diu á un vehí:
 —No poden descompartí
 á dos gossos que 's barallan.

JOAN VILASECA.

LA MAGDALENA

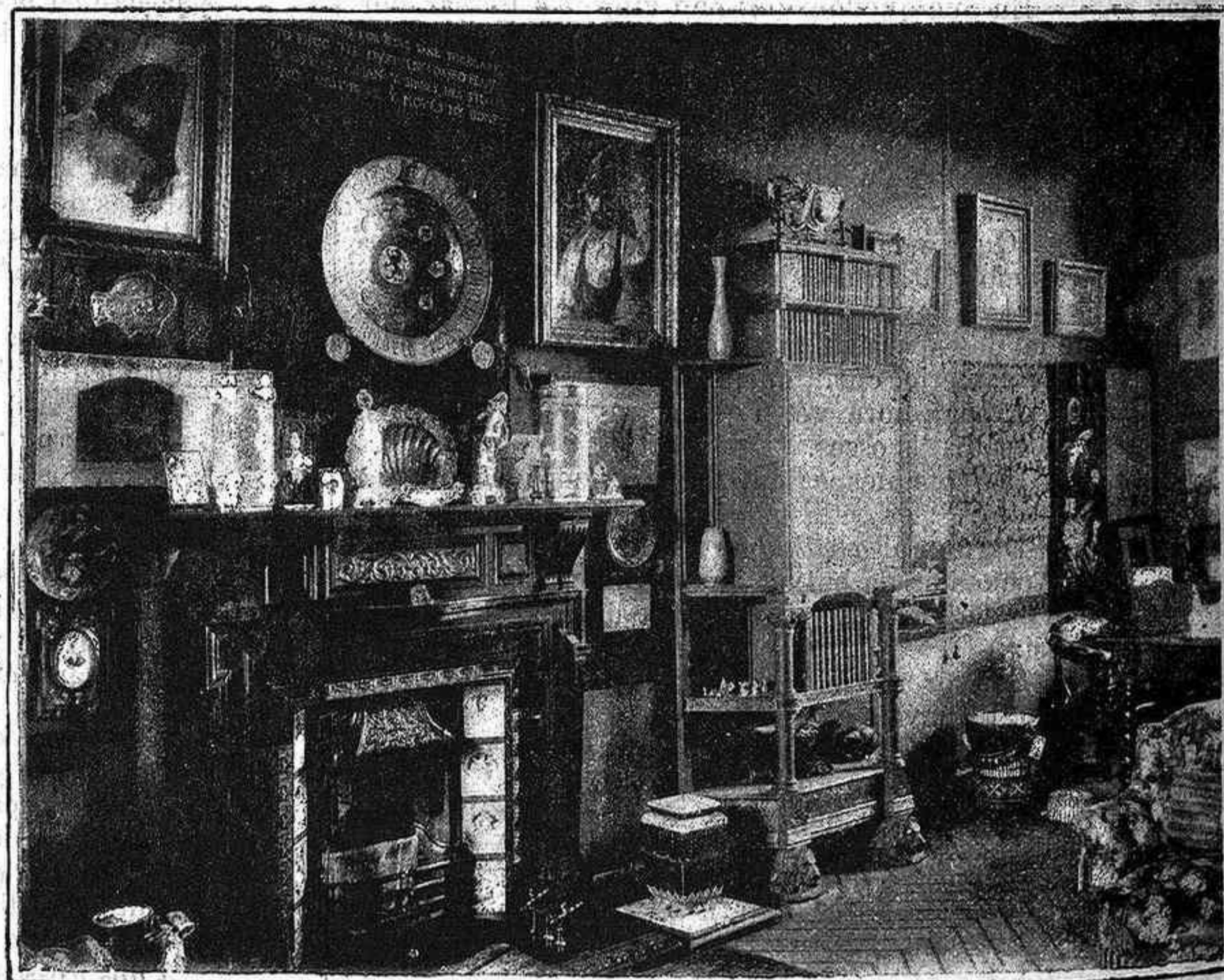
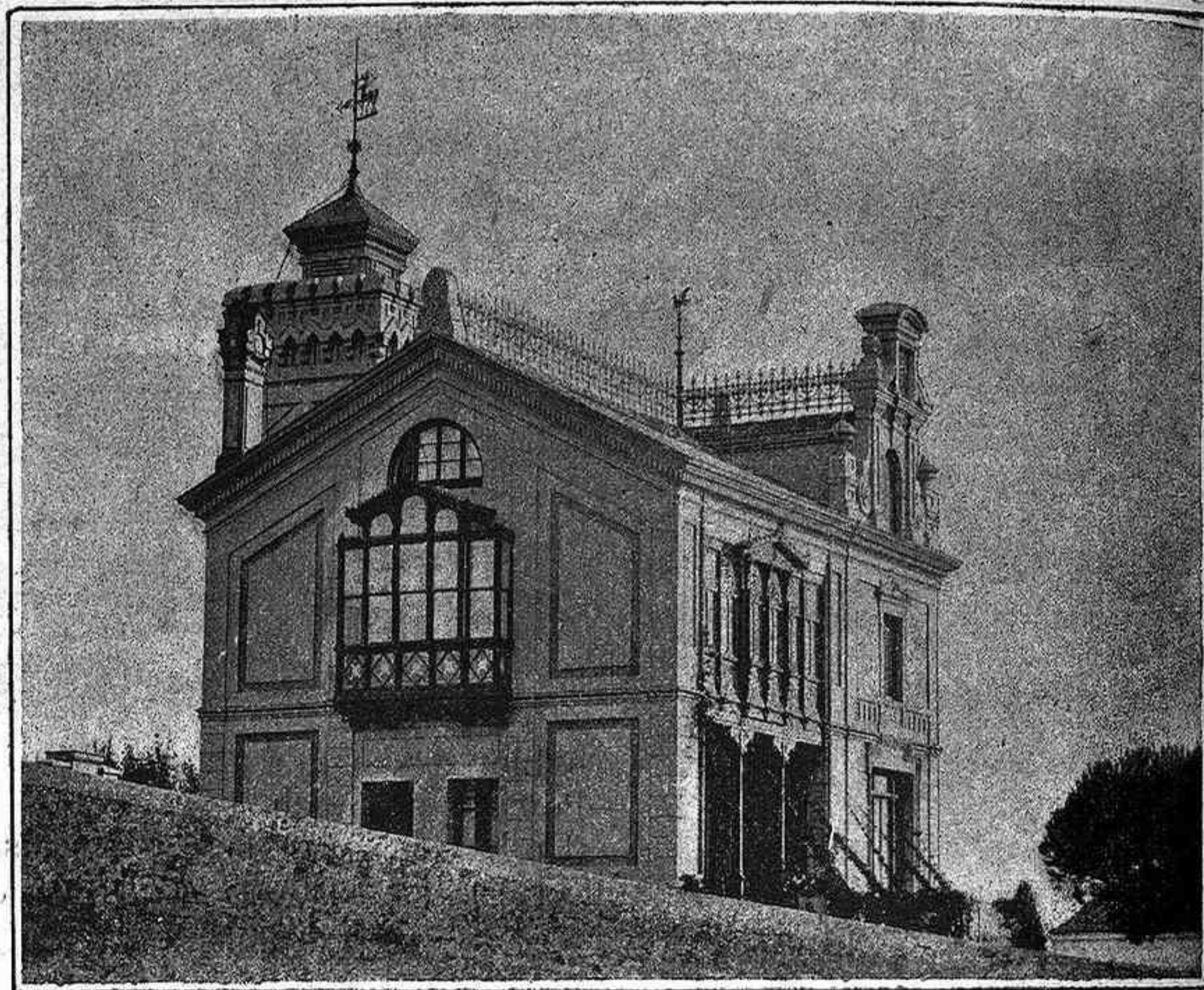
Si'l senyor Pérez Galdós hagués nascut en qualsevol altra nació que no fos Espanya á Fransa ó á Inglaterra per exemple, avuy lo gran escriptor, tindria palaus, parchs espléndits, carruatjes; seria, en fi, milionari. Pero l'insigne novelista ha tingut la desgraciada sort de neixe en aquesta benehida terra espanyola, y 's dona per ben ditxós poguent-se fer construir lo bonich hotel que vora 'l mar y ab lo nom de *La Magdalena* ha estrenat, fa poch, á Santander, en un siti tranquil y pintoresch, acariciat al-hora per las auras de la montanya y las fribris del Cantábrich.

Las quatre fotografias que il·lustran aquestes planas, donan idea del bon gust y al mateix temps de la senzilles en que s'ha inspirat la construcció de aquest preciós retiro. És lo claustre d'un sabi y 'l niu d'un artista.

L'adorno de las habitacions es distingit y elegant, sense las xavacanerías qu' enfarfegan las moradas dels potentats moderns y mereixeria una descripció detallada; pero nosaltres, com es natural ens fixarem especialment en la biblioteca-estudi, laboratori sagrat del gran mago de la ploma, que tantas y tan hermosas obras ha donat á Espanya.

* *

Extensa y cómoda; la biblioteca-estudi, es al mateix temps que sala de treball, museo de preciositats que demostra lo refinament y la alta cultura artística del ilustre escriptor. Aquí y allà mobles de gran mérit, construïts *ad hoc* per en Rosado, de Madrit; per las

Vista general del edifici.—Fragments del interior del estudi-biblioteca.

«LA MAGDALENA»

Hotel del novelista BENITO PÉREZ GALDÓS, á Santander

parets, quadros de las millors firmas y 'ls originals de la ilustració dels *Episodios Nacionales*, deguts á Mérida, Pellicer, Lizcano, Mesires, Sala y altres; per tot arreu, colocats en artístich desordre, tapissos, esculturas, medallons, pessas de cristall de Venecia, porcelanas japonesas, de Sajonia y de Sevres; objectes de plata, cizellats y repujats, en fi, un número inmens de pessas artísticas que farien las delicias de qualsevol intel·ligent.

Creyém inútil expressar la satisfacció ab que publicuem los fotograbats que acompanyan aquesta lleugera noticia, satisfacció de la qual, n'estém segurs, ne participan tots los nostres lectors.

¡Visca ditxós en son apacible retiro l'autor de *Gloria y Doña Perfecta* y per molts anys puga disfrutar de son nou hotel!

Es lo qu' ell mereix y lo que las lletres espanyolas necessitan.

* *

UN LLIBRE NOU

Posats á cometre indiscrecions, cometém la última, que sensdubte omplirà d'alegria als numerosos admiradors del gran novelista.

Dintre d'algunes setmanas, molt pocas, lo senyor Pérez Galdós donarà á llum una obra nova que 's titula: *Torquemada en la Cruz*.

Publicuem ab gust la noticia, sobre tot tenint en compte que nosaltres som los primers en comunicarla als lectors del millor novelista espanyol contemporani.

A Y R E

Quan lo vano mous
ab tas mans de neu,
¿sabs qu' estich pensant?
«¡quánt felis lo vent!»

Ell gronxa, suau,
tos bonichs cabells;
escolta 'ls sospirs
fugir del pit teu;
se junta si vol
ab ton dols alé;
va petonejant
ton rostre tant bell;
y, gelós, llavoras
voldria... esser vent.

A. DEL C. F.

LLIBRES

RATLLAS CURTAS, *colecció de versos*, per D. JAUME NOVELLAS DE MOLÍNS.

Ab aquest titol, ha aparegut un altre tomo de la biblioteca *La Catalunya*, contenint poesias que, com del Sr. Novellas, han d'esser forsosament bonicas y trascendentals.

Lo tomet té unas cent planas y encare que económic, está imprés ab una perfecció que honra l'establiment tipogràfic del Sr. Puigventós.

ALBUM TAUROMÁQUICO, galeria de láminas representant totes las sorts del toreig, per D. DANIEL PEREA.

Lo nom del director del periódich *La Lidia*, es prou conegut pera que necessiti cap elogi; l'editor D. Hermenegildo Miralles, ha donat probas de coneixe 'l terreno que trepitjava al escullir aquest dibuixant especialista pera confeccionar lo seu album. Si en Planas es lo Perea de las donas, en Perea es lo Planas dels toros.

La colecció de láminas, perfectament iluminadas y tiradas en los tallers del editor, es numerosa y complerta, y va precedida de la famosa *marcha* de la sarsuela *Pan y toros*, capritzosament ilustrada pel propi Perea.

Acompaña á las cromolitografias una sucinta explicació de cada sort en francés y en inglés, á més del text espanyol.

Aixó farà que l'album, á més de vendres aqui, tinga gran surtida al extranjer, ahont sembla que 'l toreig va contant de dia en dia ab més admiradors.

NARRACIONES POPULARES CATALANAS, recullidas per D. SEBASTIA FARNÉS; tomo tercer de la *Biblioteca universal ilustrada*.

Obra interessant y llibre ben presentat. Al extranjer que tenen fama de imprimir y publicar barato, dificilment podrian competir ab la esplendides desplegada en los seus tomos per aquesta *Biblioteca*.

Lo que avuy tenim á la vista, conte, com ja indica 'l titol, una colecció de narracions, arrancadas de la tradició de Catalunya. Es un aplech molt curiós, qual interés resulta augmentat per la ilustració que l'acompanya, deguda á D. M. Durán, qui, per cert, dibuixa molt bé.

EL SEÑOR Y LO DEMÁS, SON CUENTOS, per D. LEOPOLDO ALAS (*Clarín*).

L'illustre autor de *La Regenta* es enemich del bombo: no 'l toca per ningú, ni li agrada que ningú 'l toqui per ell. Veritat es que respecte á lo últim, se 'n pot ben riure: no ho necessita.

¿Quin millor elogi se pot fer d'un obra, que dir senzillament:—Es de D. Leopoldo Alas?

Per xó ho fem aixis al parlar del tomo que ara

acaba de publicar; es de *Clarín*... y ja está dit tot. Colecció de quentos escrits ab lo llenguatge cortés y la gracia agre-dolsa propis del catedràtic de Oviedo, pot servir de modelo á aquest exercit d'autors que 'ns donan quentos y *novelitas cortas* ab lo mateix desenfado que si 'ns donguessin expressions.

Podriam tal vegada especificar quin es lo que més ens ha agradat; pero com aixó 'ns costaria molt de determinar, preferim dir com á conclusió:—Llegeixinlos tots... y sabrán lo que son quentos.

X. X. X.

ÍNTIMA

Al dirme que m' estimavas
de ton amor en penyora,
la rosa vas dar-me, Aurora,
que demunt ton pit portavas.

Cada volta que la miro,
y ho faig á cada moment,
tinch un trist presentiment
y sense volguer, sospiro.

Puig temo, ma bella aymia,
que, com se merci la flor,
s' assequi en ton pit l' amor
que 'm vares jurá aquell dia.

JAPET DEL' ORGA.

NOVEDATS

Obra nova: *El señor Juan de las Viñas, ó los presupuestos de Villa Anémica*.

Los autors, Srs. Granés y Navarro Gonzalvo, califican l'obra de *pesadilla*. Precisament *pesadilla* no ho es: ab una petita modificació en la paraula estarian en lo just. ¿No seria més exacta titularla *pesadita*?

Alli no passa res: quan sembla que va á succehir alguna cosa, es quan s' acaba, en mitj de l' admiració del espectador pacient, que 's creu que llavoras se va á entrar en materia.

La música—original del Sr. Valverde (fill)—no despunta ni 'ns porta gran cosa de nou; pero es infinitament superior á la lletra.

* * *

Y ara tinga la bondat lo Sr. Granés de pendre nota de que LA ESQUELLA no diu que vaja sortir á las taulas ni siquiera que 'l cridessin.

No fassi com l' altre dia que va compareixi per aquí aixecantnos falsos testimonis y afirmant que LA ESQUELLA havia dit tal ó qual cosa, de lo qual n' estava ben dejuna.

* * *

Per causas que ignorém, sembla que las funcions de sarsuela han sufert interrupció.

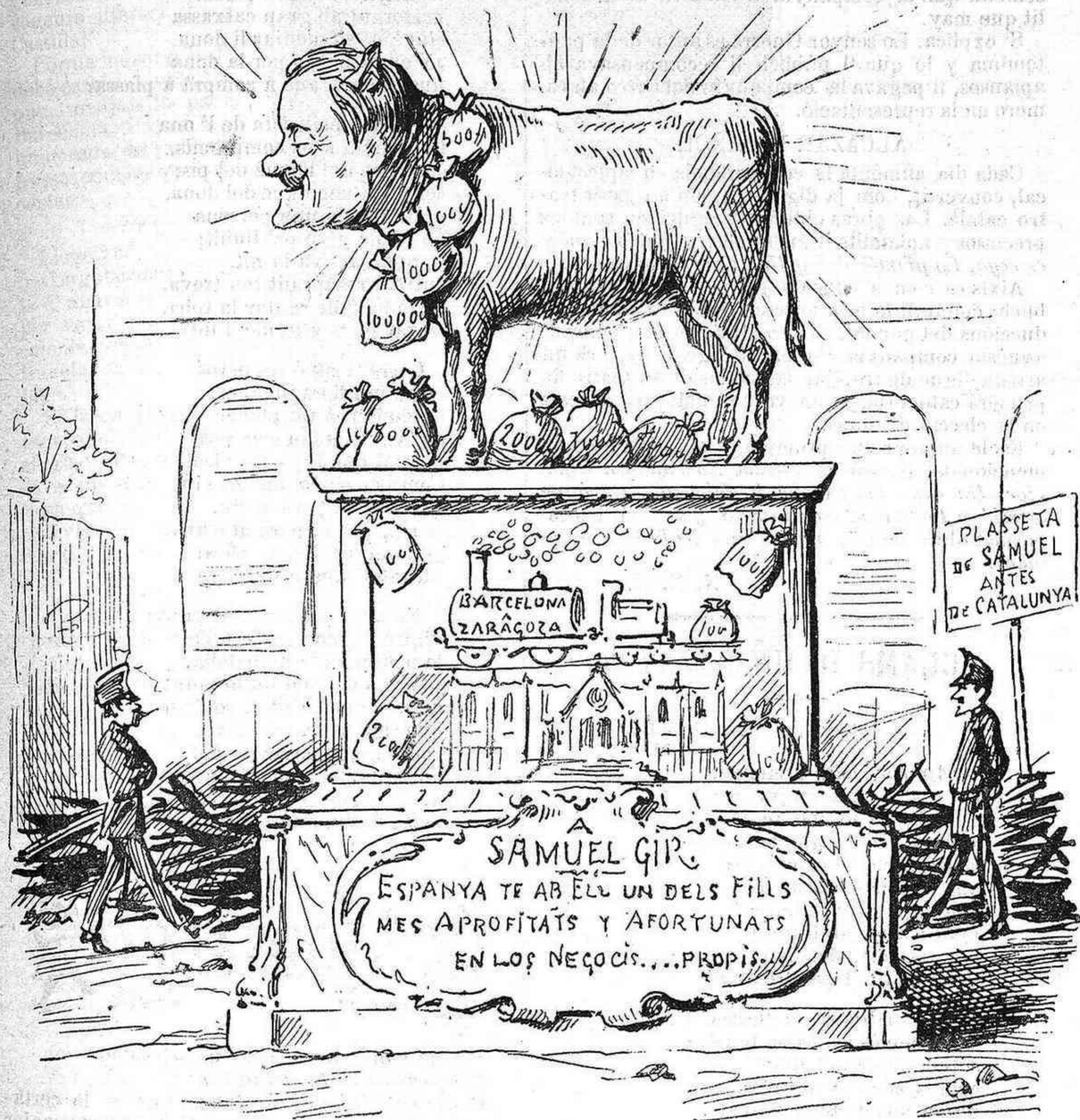
CATALUNYA

Si no hi ha contratemps, la semana que vé parlarém de la *reprisse* de *Un viaje á Suiza*.

Pareix que 'ls *Omers*, que omplan en aquesta obra la part gimnástica—lo seu millor atractiu,—son dignes successors dels germans *Hanlon-Lees*, que 'ns la van donar á coneixe fa alguns anys en

BARCELONA MONUMENTAL

Ex-plassa de Catalunya

LO BADELL D' OR

Estatua que, segons rumors, será colocada al mitj de la plasseta que quedi entre las casas que han de fershi.

lo teatro del Circo, ab un éxit que ara probablement se repetirá.

Als que ja l' han vist, no necessito dirlos res; als que encara no 'l coneixen, 'ls diré, creyent ferlos un favor.—Vejin *Un viaje á Suiza*; véjinlo.

CALVO-VICO

Qui no vulgui pols, que no vaji á l' era.

Si la *Lliga contra la immoralitat* no s' hagués ficat ab la *Bella Chiquita*, que segurament ni 's recordava de que tal societat fos al món, los senyors Castillo y Cotó—l' autor de la lletra y 'l de la música—no haurían tingut ocasió d' escriure un' obreta tan oportuna, tan picanta y tan inten-

cionada com *La Bella Chiquita* ó *los padres... sin familia*, estrenada últimament en aquest teatro.

Allí ni escasseja la sal ni 's plany lo pebre: l' autor ha amanit la lletra ab la trassa propia de qui coneix á fondo 'l teatro. En quant al senyor Cotó, s' ha mantigut á l' altura de sa reputació y popularitat, component uns quants números de música que 'l públich aplaudeix ab verdader entusiasme.

La Fulla pot apuntarse aquest nou triunfo: probablement té *Chiquita* per días.

CIRCO EQUESTRE

Don Juan de Serrallonga á tot pasto. ¿Qué ha

de fer la empresa, si la concurrència no 's cansa d' aquest espectacle? Donarlo cada dia.

La nit del benefici del administrador Sr. Guerra hi havia més gent que de costum y fins me va semblar que la companyia treballava ab més delit que may.

S' explica: Lo senyor Guerra es autor de la pantomima y lo que 'l públich li recompensava ab aplausos, li pagava la companyia del *Circo* ab esmero en la representació.

ALCAZAR ESPAÑOL

Cada dia aumenta la concurrència en aquest local, convertit, com ja diguerem, en un petit teatro catalá. Las obras obligadas segueixen sent los preciosos y aplaudits juguets *Gos y gat*, *L' amor es cego*, *Lo primer dia y Una casa de dispesas*.

Aixís es com s' educa y refina 'l gust del públich: donantli lo més selecte entre las millors produccions del género. Lo Sr. Millá, primer actor d' aquesta companyia y que, dit siga de pas, es un artista digne de trepitjar las taulas d' un teatro de primera categoria, té en veritat molt gust y acert en la elecció d' obras.

Es de suposar que prompte, á més dels juguets mencionats, posará en escena *Ensenyansa superior*, *Un cap-mas*, *¡Abaix l' existent!*, *Cura de cristiá y Lo marqués de Carquinyoli* y si 'l local permet obras de més *vuelo*, fins *Ni la teva ni la meva*.

N. N. N.

CLAMS D' UN CASAT (1)

Lema: ¡Ay misero de mí ¡Ay infelice!
CALDERÓN.

¡Apurar cielos preténch,
per qué 'm tracteu ¡ay! així!
¿Qué he fet jo, ¡pobre de mí!
dántme cástich que no estench?
Encare que bé comprench
que 'l delicté ó disbarat
que vareig fer ¡insensat!
fou casarme ab il-lusió;
fou casarme, si senyó.
¡Malvinatje 'l pendre estat!

Sols voldria se 'm digués
si als demés los passa igual,
si tenen *sort* tan fatal
com la meva, ó al revés,
gosan tots d' amor l' excés.
Aixó sapiguer voldria,
puig després preguntaria
per qué de mil y un casat
jo so lo més desgraciat!
¡Visch sense pau ni alegría!

Vola l' aucell pe 'l brancatje
deixant del niu lo caliu,
y ab lo seu tendre piu-piu
trova aviat son nuviatje
y més tart fins maridatje
ab l' aucella qu' ab cansons
li fa passar ratos bons
cuydantlo com un joyell,
¡y sent jo més qu' un aucell
m' haig de surgir los mitxons!

Brama 'l burro, y de la burra

(1) Premiada en lo Certamen humoristich del Cassino Tarrasench, 1893.

joyosa y enamorada,
fins molts cops engalanada '
per semblá al burro més curra.
Véure 'l y llensar un ¡hurra!
d' alegría, sempre passa:
pastorant ab gran catxassa
ella á n' ell menjar li dona.
¡Y en cambi jo per la dona
fins tinch d' aná á comprá á plassa?

Neda 'l peix sota de l' ona
lliurement sens compromís,
sens pagá el llogué del pis;
sens cap pena que dol dona,
y en fi, com una persona
ab renda y ab pel lluhit;
y, quan arriba la nit,
entre 'l rocám llit tou trova,
¡y jo haig de rentar la roba,
fregar plats y ferme 'l llit?

Corre 'l riu ó reguerot
entre mil flors juganer,
bromejant á tot plaher,
ab las voras tan com pot
é igual que juga un xicot.
Com per ell solsament viu,
lo reguerot para al riu,
lo riu, per fi, para al mar...
¡y jo no puch may parar
un ratet hivern ni éstiu?

En arribant á aquest punt,
dintre de mon cap estalla
lo pensament que batalla,
puig no veig en tot lo munt
de sers que he citat, sols un
que siga tan desdixat
com jo, que desenganyat
de tot lo del mon, discurre
que val més se *aucell* ó *burro*,
peix, ó *riu*, que no casat.

LLUIS MILLÁ.

¿Volen veure descarrillar un periódich?
Preparinse: es *La Dinastia*.

Causa del *siniestro*: un fulano que 'n lo certámen literari, organisat ab ocasió de la festa major de Gracia, va cridar:

—¡Viva Catalunya!

¿Qué hi troban de particular vostés en aquest crit? ¿Res?

Pues la castellana *Dinastia* diu que cridar aixó, es *manifestar ódios de raza*.

Que aquell viva era *un desaire para los hijos, allí presentes, de otras regiones españolas no vitoradas*.

Que aixó es combatre á Castella *con las armas de la grosería*.

Y que cridar ¡Viva Catalunya! en una festa literaria que á Catalunya 's celebra, es *incomodar á la gent*.

¿Han sentit may un cúmulo de disbarats dits en menos paraulas?

Si nosaltres, cataláns com som, visquessim á

Madrid y fossim redactors de un periódich castellà no 'ns molestaría ni 'ns sorprendria gens sentir cridar en un concurs literari ¡Viva Castilla!

Lo que 'ns sorprén de debó es que castelláns que, menjan lo pa á Barcelona, tinguin la... humorada de publicar frasses com las qu' hem copiat.

Llegeixo:

«Lo governador tracta d' anar á la Garriga per veure cóm está la colonia escolar que estiuheja en aquell poble.»

Es la gran manera d' atrapar als directors del tinglado desprevinguts si es que tenen alguna cosa que tapar.

Avisantlos per endavant.

Capitul de fanfarroneria y despilfarro.

Lo senyor arcalde m' participa qu' está organisant una Exposició de no sé qué, que 's celebrarà l' any que vé, y 'm diu que m' agrahirà infinitament que fassi propaganda en favor del projecte.

Bueno.

Capitul d' higiene.

En lo moment qu' escrich aquestas ratllas, fa sis dias que l' escombriayre no hapassat per casa á recullir las escombrarias.

Agrahiré infinitament al arcalde que procuri cuydarse d' un assumpto de tanta importancia.

Y quan aixó de las escombrarias estigui arreglat, parlarem d' exposicions y de tot lo que vulgui.

Se tracta d' organisar una excursió á las covas de Montserrat, que diu que resultarà molt barata y divertida.

Ho crech perfectament; pero 'm crida l' atenció una cosa. ¿Saben qui forma part de la comissió organidora?

Tres concejals.

La veritat: haventhi tant y tant que fer á las covas de la Casa Gran, no 'm sembla gayre administratiu anarsen á passejar per las de Collbató.

* *

Lo programa de la excursió assegura que 'ls iniciadors no portan cap idea de lucro.

¡Volen callar! No necessitan pas jurarho. Haventhi tres regidors complicats... ¿qui parla de lucros aquí?

LAS DONAS DE PARÍS

Fot. Rentlinger.—Paris

Mlle. Labouskaya

Doná sas primeras representacions en lo *Nouveau Theatre* al arribar de Russia, ahont, com á bailarina y com á dóna, era celebrada pe 'ls ricatxos de Sant Petersburg.

Al *Bois* se la veu sempre acompanyada de Blanche Delamarre, un'altra artista de primera é intima amiga séva.

S' afirma públicament que 'l representant de l' *Associació de Pares de Família* cobra per aquest concepte 30,000 ralets al any.

¡Tira peixet!

D' aixó se 'n diu pes-
[car rals
per procediments mo-
[rals.

Ab aquestas condicions ¡no n' hi hauria poch d' enemichs del matrimoni que s' avindrian á ser pares de familia y hasta sultáns de qualsevol puesto!

Lo govern d' Italia ha repartit un grapat de creus y condecoracions als regidors Canadell, Schwartz y Vigo y als *paysáns* Aymar y Pirozzini.

¡Ab quin orgull deurán ostentarlas!

—Aquestas creus—podrán dir—la vam guanyar farolejant per Italia y derrotxant los diners de la desventurada Barcelona.

Perque suposo que 'ls las han donadas per xó.

¡Olé, péls protectors dels animals!

Las rajolas que decoran lo pabelló del Parch que l' Ajuntament los va concedir, están ca-

yent á pluja feta, ab perill de que algún dia badin lo cap d' una criatura humana.

Jo ja ho veig: aquells senyors están tan enfeynats en protegir als animals, que de las personas ni menos se 'n recordan.

Continúan á l' ordre del dia los robos en la via pública y en las habitaciones.

Lo que deya un:

—Si 'l govern no 's determina á imposar una forta contribució als lladres, no 'n surtirem pas.

* *

Y á propósit.

Supliquém als nostres *colaboradors* que 's dedican á afanar traballs publicats en altres llochs, que mudin d' ofici, perque aixó, á més de ser lleig, los exposa á sufrir un percance.

En lo penúltim número publicarem un epigrama firmat *T. de las Noyas*, que resulta ser original del nostre amich lo simpátich escriptor Eduart Novell.

Lo més graciós es que quan ja 'l Sr. Novell ens havia fet notar la mistificació de que havíam sigut cómplices involuntaris, un senyor *Corbella y Villar* ens escribia una carta reclamant la paternitat

del mateix epígrama. ¡Dos ratas sobre en Novell!
Ja veu si 'n tenen de *salida* 'ls séus treballs...

Item més: un altre epígrama dels publicats en lo mateix número ab la firma *J. Soterias y B.*, es del nostre antich col·laborador *D. Francisco Llenas*, qui va publicar-lo l'any 1884, en una *Colecció d'acudits en vers*.

Lo que dihém de aquests bons senyors serveixi d'avís á altres de qui també 'n tenim malas notícias y que exposarém, sens consideració de cap classe, á la vergonya pública, á la primera reincidència.

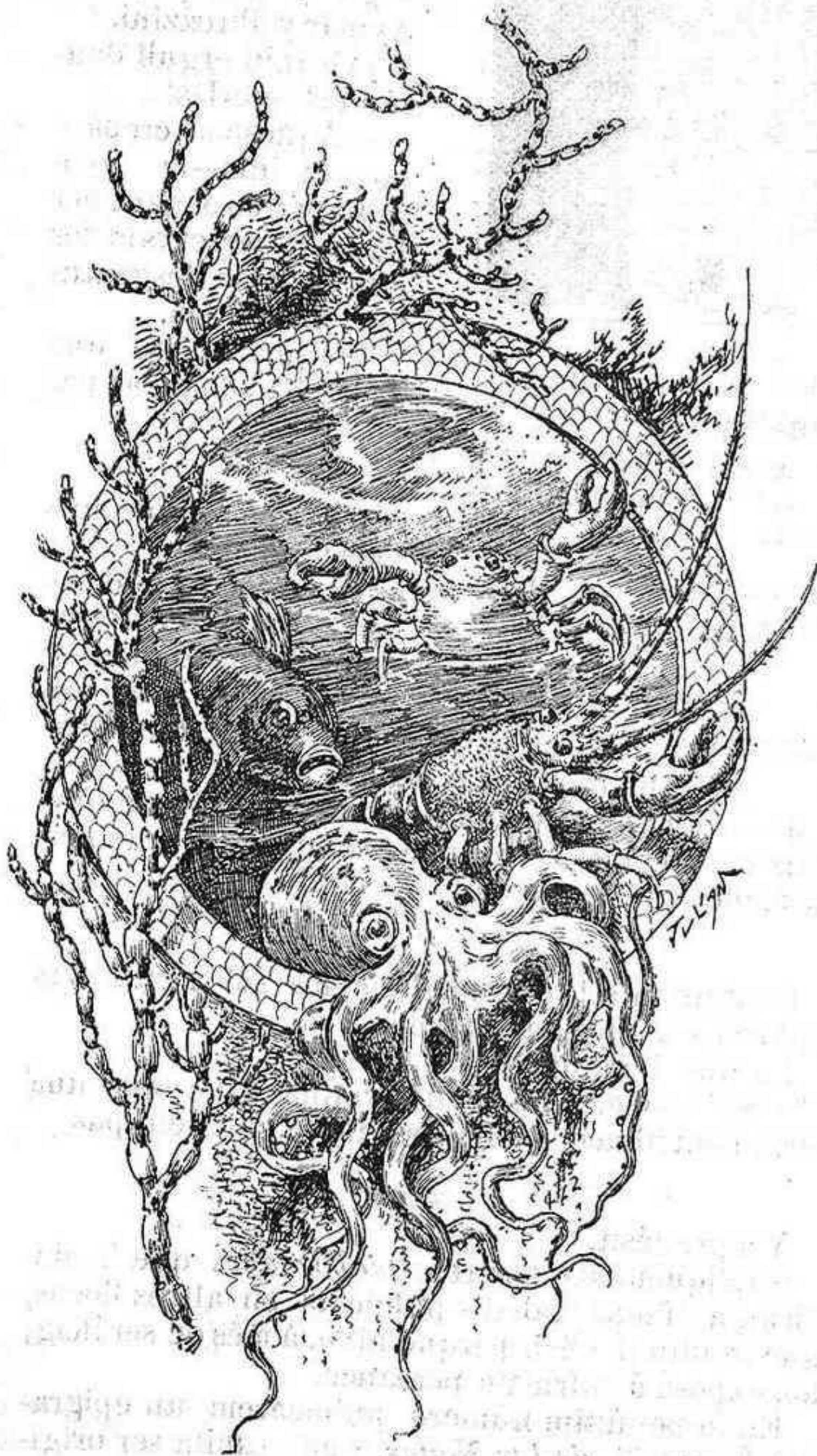
Per avuy, prou.

Grans aconteixements se preparan á Sitjes.

A últims de aquest més ó á primers del que vé, tindrà lloch en lo teatro de la vila una vetllada lírich-dramática que promet fer soroll.

Lo programa es accentuadament modernista y 's compondrá de tres parts: 1.ª, lectura de poesías informadas en las més novíssimas tendéncias literarias, y traduhydias expressament al catalá; 2.ª, un quinteto dirigit pél jove mestre Morera, executarà trossos musicals del insigne Cèssar Franck,

LA GENT DEL AYGUA

En las épocas de banys,
si aquests fossin indiscrets
y diguessin tot quant veuhen,
¡qué 'n sabríam de secrets!

may sentits á Espanya; y 3.ª, estreno de l'obra dramática del modernista belga Maeterlinek, *La Intrusa*, traduhyda al catalá pera aquesta festa.

Sembla que son varios los artistas que treballan en los preparatius, y que l'espectacle 's montará seriament y ab tota propietat.

La enhorabona anticipada á la vila de Sitjes.

Aquell senyor de que parlavam l'altre dia, triat per lo ministre de Foment pera professor de la classe del Antich y del Natural á la Escola de la Lotja, y que ningú coneixia, sembla que ja 'l coneix algú. Perque per forsa 'l deu coneixer qui li ha entregat la primera paga que deu haber cobrat aquest més, ja que prengué possessió, com se 'n diu en termes oficials, sino de la classe de la nómina.

Lo tal senyor, sembla que además de dirse Capilla y també Fernández, es un jovencel molt lluhit y que trajina bona roba, de manera que fa goig, segons testimonis oculars.

Un amich nostre, molt donat á cavilacions y trenca-closcas, pretén haber trobat la solució de son nombrament en la éposa precisa en que no hi ha classes, y per consegüent no hi ha feina.

Donada la corrent de economias que atravessem ó que 'ns atravesa, no es possible que un dels ministres més economistas, sino més económichs, com lo Sr. Moret, nombrés al Sr. Fulano Capilla (ó algún altre), quant no feya cap falta; sense més ni més, no es possible un contrasentit tan gran; ningú lloga un camalich á l'Agost per ferli portar un bagul per l'Octubre, fent una comparsa, pero aquí ve la sùtil penetració del nostre amich per explicarho tot.

Ell assegura que aixó se ha fet pera que 'l nou professor aprengui lo camí més curt pera anar de la Rambla á Llotja y vice-versa, be sigui á peu ó aprofitant qualsevol dels medis de locomoció que tot ho atropellan y també pera que ab aquests dos mesos de coll se vagi fent popular. Además, aixó no pretent endevinarho pero ho sospita, creu que 'l ministre haurá previst la conveniencia de que prengui banys, tota vegada que Barcelona es port de mar.

¡Qué sap un hom!...

Lo gremi de metjes-cirujiáns d'aquesta ciutat está sostenint una batalla contra lo fallo de la Delegació d'Hisenda, apelantse al ministre Sr. Gamazo, ab un document publicat en *La Enciclopedia Médico-Farmacéutica*, que es en realitat una obra notableen tots conceptes.

Segons la opinió general, lo gremi ha tingut la desgracia de que algunas personalitats que fins avuy havian sigut consideradas com homes de valia, han resultat poch menos que escandalosas vulgaritats, al veurer que lo monopoli del gremi s'escapaba de las sévas mans per passar á altres que se ajustavan molt més á la justicia y legalitat.

En la junta de agravis alguns llensaren la careta, altres encare no se l'han treta, compromentent á pobres infelissos que per contentar l'amo han de fer de gossos paters.

Los disidents grossos y petits son una vintena, y la majoría dels que están al costat dels síndichs y classificadors son més de 200, y aquests volen pagar lo acordat per la sindicatura y aprobat en la junta de agravis. Los que procuran escabullirse del pago que justament los correspon, son los que fins ara tallavan lo bacallá, els caciques que furgant per tots cantons per que lo reparto sigui desaprobant.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

* NOVEDAD *

¡A LOS TOROS!!

ALBUM

Compuesto de 28 acuarelas originales del reputado pintor de escenas taurinas

D. Daniel Perea

CON LA EXPLICACIÓN DE CADA SUERTE EN ESPAÑOL, FRANCÉS É INGLÉS

Contiene además la Marcha de la Manolera de la zarzuela PAN Y TOROS, ilustrada por el mismo autor

Precio: 20 pesetas

CABLES DE LUZ ELÉCTRICA Y DISTRIBUCIÓN DE ELECTRICIDAD

por STUART A. ROSELL

Precio: 7 pesetas

Un tomo en octavo con 107 grabados

Precio: 7 pesetas

NUESTROS MILITARES POR FRADERA

Precio: 1'50 pesetas

Album con 25 láminas al cromo

Precio: 1'50 pesetas

Dintre poch's dias sortirà la nova obra de C. GUMÀ **UNA AVENTURA D'AMOR**

ANTONIO DE VALBUENA (Miguel Escalada)

RIPIOS ULTRAMARINOS

MONTÓN 1.º

Precio: 3 pesetas

APELES MESTRES

ESTIUET DE SANT MARTÍ

Poema ilustrat per l' autor

Preu: DUGAS pessetas

LA FUMADORA

Tomo 13 de la «Biblioteca Inocente»

Precio: 0'50 de peseta

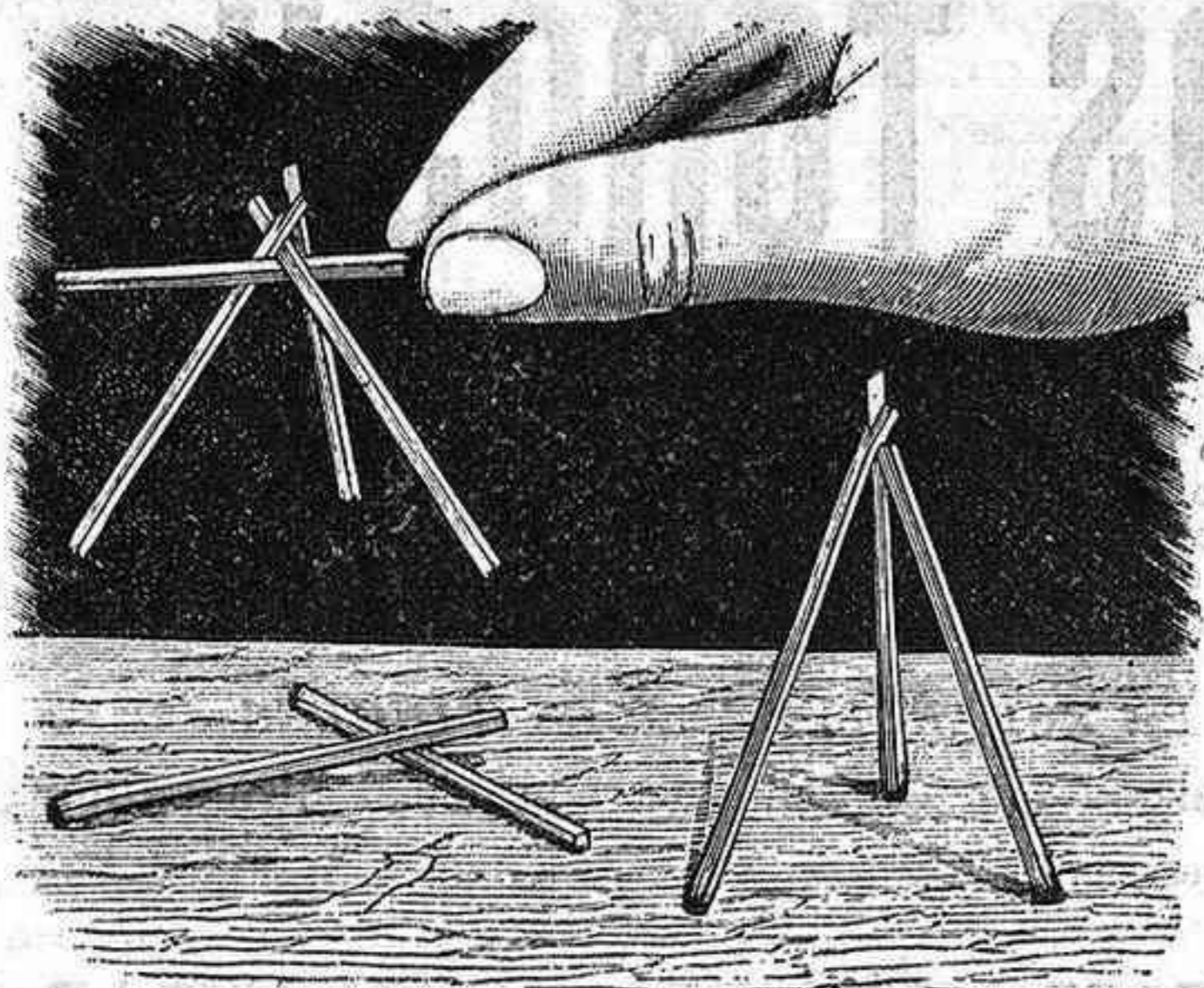
JOCS FLORALS 1893

Preu: 5 pessetas

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu franca de port. No responém d' estravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas

DISTRACCIONS CASULANAS

LOS TRES MISTOS

Es un problema que dista molt de ser tan fàcil com sembla. Se tracta d'alsarlos ab ajuda d'un altre misto.

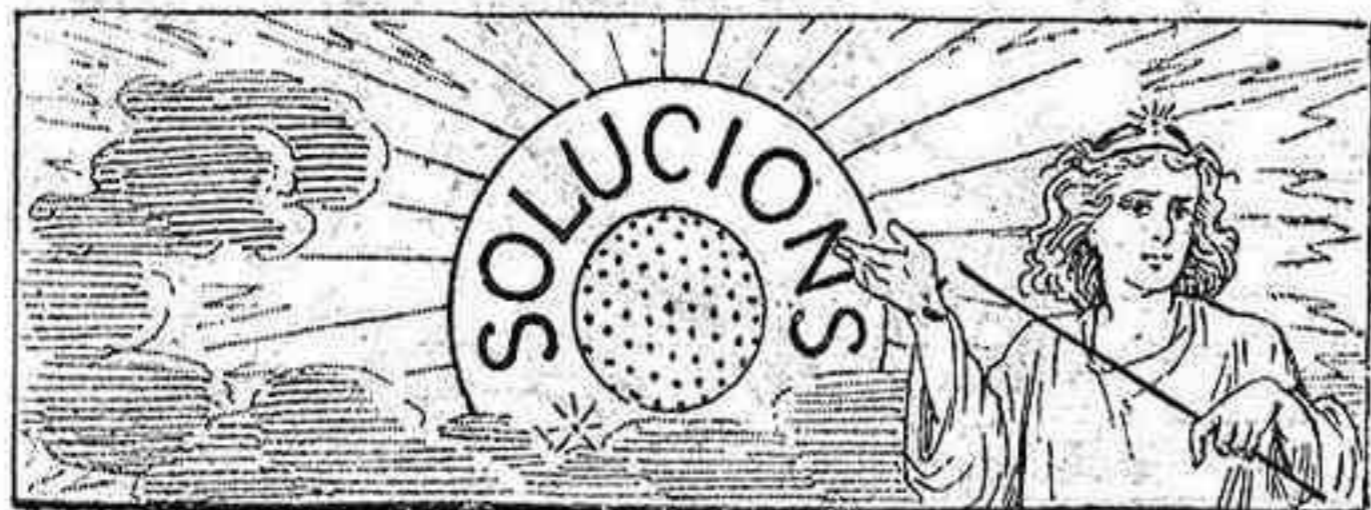
Comensan per juntarne dos, enganxantlos pèl extrèm, de la millor manera possible; luego colocan lo misto tercer en la posició que marca 'l dibuix, y per fi, passant per sota d'aquests tres peus lo quart misto, que serveix per aixecar la màquina, ho alsan tot poch á poch, procurant no tremolar, perque si tremolan tot va á terra.

Si aixó succehia, se diu que 's darian de baixa colectivament y que també al mateix temps darian de baixa de la categoria de notabilitats á certs tipus que fins ara havian enganyat á tothom.

La cosa promet, y la classe mèdica de Barcelona espera impacient lo resultat de l'apelació.

Un jove dona lliçons de natació á un séu company, y al observar que aquest fá grans escarafalls y extremituts, no sabentse aguantar sobre l'aygua, ab perill permanent de anarse'n á fons, li dia:

—Mira, noy: per nadar, lo primer que 's necessita es calma y serenitat. ¿Sabs per qué 'ls peixos nedan tant bé? Perque tenen *sanch freda*.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA *Cor-res-post*.
- 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Las Tentaciones de San Antonio*.
- 3.ª TERS DE SÍLABAS.—CAM PA NE
PA LA U
NE U LA
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Crespdá*.
- 5.ª CONVERSA.—*Paquita*
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Per llunas lo caldo gras*.

INTRÍNGURIS:

Buscar un nom que anantli trayent una lletra dongui 'ls següents resultats: Primer: Per edificar.—segón. Los sabaters ne fan.—Tercer: Nota musical.—Quart: Las campanas ne tenen.—Quint: Consonant.

FELIX CUSINÉ.

GEROGLÍFICH

: : + V
III
: : T :
+
VIII
: : T :
I

P. GIRÓ Y B. DE V.

FILLAS DE EVA

Fot. Kiomanek.—Viena

Ab aquesta cabellera y aquests ulls, ¡Verge María! Si un de la *Fulla* la veyá, ¡ay! ¡cóm la *pentinaría*!

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.